

DEMENSPLAN 2015 | PRAKSIS I ROGALAND

Stavanger Universitetssjukehus
Helse Stavanger HF

MARTE MEO PRAKTIKERUTDANNING

Hilde Rydland Marianayagam sykepleier, Alderspsykiatrisk poliklinikk
hrm@sus.no

Marte Meo metoden:

- Fokuserer på å styrke og utvikle kvaliteten i samhandlingen mellom omsorgsgiver/hjelper og den som mottar hjelp
- Øke omsorgspersonen sin sensitivitet for viktige signaler fra mottakeren, og å øke kompetansen til å møte disse (Hatløy og Alnes 2007)
- Lete etter meningen med pasientens atferd, utsagn og uttrykk
- Rette oppmerksomheten mot de gode øyeblikkene

Fra oppgavefokus til opplevelsesfokus

- Bevisstgjøring av *hvordan* samhandlingen foregår i ADL-situasjoner, er minst like viktig som kunnskap om *hvilke* ADL-situasjoner pasienten trenger hjelp til
- Oppmerksomhet flyttes fra den enkelte aktivitet til pasientens opplevelse i situasjonen (Hatløy og Alnes 2006)

Bruk av film

- Opptak av samspill som veiledningsverktøy
- Dagligdagse samhandlingssituasjoner mellom pasient og omsorgsgiver
- Korte opptak (3-10min) muliggjør en grundig aksjon-reaksjonsanalyse
- Stillbilder og ”replay” av aksjon/reaksjon kan demonstrere detaljer i interaksjonen som blir utelatt eller vanskelig lar seg beskrive

Bruk av film

- Fremheve det som fungerer godt og hvorfor
- Finne frem til handlinger og reaksjoner som kan støtte pasienten
- Hovedide: finne løsningshandlinger, studere pasientens oppmerksomhet, initiativ og opplevelser
- Se på atmosfæren og hva som kommuniseres både med ord, lyder, blikk og kroppsspråk
- Analysere samspill ut fra dialogelementene

Metoden kan brukes til:

- Vurdere nytten av miljøtiltak og aktiviteter
- Kartlegge ressurser og behov for hjelp
- Oppdage nye løsninger på vanskelige samhandlingssituasjoner

Relasjoner og samspill

- En person med demens er pga sin sykdom spesielt sårbar for kvaliteten i relasjonen og i samspillet
- Måten pleier samhandler med pasienten på blir kjernen i omsorgen
- Hensiktsmessige måter å møte personen på utgjør grunnelementene i funksjonsstøttende kommunikasjon

Funksjonstøttende kommunikasjonselementer

- Rammebetingelser:
 - tilpasset tilrettelegging - forutsigbarhet, god atmosfære, betingelser for mestring
 - tydelig ledelse

Grunnelementer

(kortversjon, Marianne Munch)

- 1. Personen blir møtt på en trygghetsskapende og tillitsvekkende måte**
- å bli møtt med et smil – vennlig og oppmuntrende kroppsholdning
- 2. Personens oppmerksomhetsfokus følges og blir satt ord på**
- pasienten blir sett og bekreftet
- 3. Personen får hjelp til å være i rytme**
- pasienten får tilstrekkelig tid til å reagere verbalt eller nonverbalt, en dialog består av aksjon og reaksjon, ny aksjon og reaksjon

grunnelementer forts.

- 4. Personen får vite hva som skjer og skal skje**
 - handlinger og opplevelser blir satt ord på
- 5. Trinnvis anerkjennelse i løpet av handlingsforløpet**
 - eks. sånn ja, fint, bra takk
 - opplevelse av mestring
 - energi til å gå videre
- 6. Personen får hjelp til start og avslutning av en handling**
 - en sosial situasjon består av start, utveksling/handling og avslutning

grunnelementer forts.

7. **Personens behov for fysisk berøring**

- støtte ved angst
- trøst
- håndledning

8. **Personen får hjelp til å tåle og mestre ubehag**

- benevnt ubehag og negative uttrykk
- stemmeinntoning
- holde ut i stell, tannpuss, barbering o.l

9. **Personen får hjelp til å reagere på andre og til å presentere seg**

- støtte til å opptre sosialt og oppleve seg inkludert i et fellesskap
- knytte prestasjonen til konkrete forhold, f.eks i måltid o.l

Marte Meo praktikerutdanning:

- Lokal opplæring
 - gjennomføres på en sykehjemsavdeling
 - praktikergruppe på 5 – 10 personer
- Kartlegging og evaluering
 - personalvariabler
 - pasientvariabler

Praktisk gjennomføring

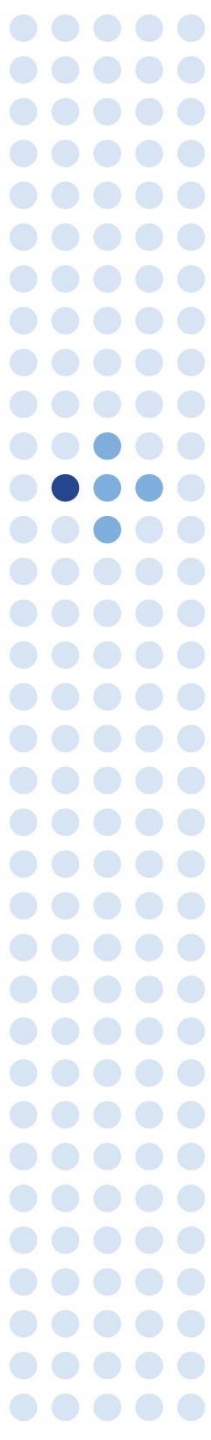
- Marte Meo terapeut
 - introduksjon gjennom dagsseminar for hele sykehjemmet
 - gjennomfører 6 hele eller 12 halve dags-samlinger for praktikergruppen over 3 – 6 mnd.
 - gir opplæring på elementene i funksjonsstøttende kommunikasjon
 - gir veiledning på filmopptak fra praktikernes egne samhandlingssituasjoner med sine pasienter

Målsetting

- økt forståelse for betydning av funksjonsstøttende kommunikasjon, bedre ferdigheter i å lese og respondere på pasientens signaler

-
- Deltakere:
 - Trondheim
 - Bergen
 - Haugesund
 - Stavanger

7 Marte Meo terapeuter

4 sykehjem

5 avdelinger – 3 demensavdelinger, 2 somatiske

Visjon:

- Et sterkt Marte Meo miljø som utdanner praktikere
- Sykehjemmene har Marte Meo praktiker i sine avdelinger

